

SeAMK mukana heinäkuun Farmari-maatalousnäyttelyssä – Turveaiheet herättivät keskustelua

12.8.2024

Seinäjoelle muutaman vuoden tauon jälkeen palannut Farmari-maatalousnäyttely houkutteli paikalle yli 90 000 maaseudusta ja sen elinkeinoista kiinnostunutta vierailijaa. 4.–6.7.2024 järjestetyn tapahtuman viimeisenä näyttelypäivänä rikottiin sateisesta säästä huolimatta tapahtuman päiväkohtainen yleisöennätys: 32 000 kävijää.

Seinäjoen ammattikorkeakoulu oli tapahtumassa mukana kahdella osastolla – ulkona kotieläinkentän läheisyydessä sekä sisätiloissa Seinäjoki Areenassa. Näillä osastoilla kerrottiin SeAMKin koulutusmahdollisuuksista ja TKI-toiminnasta: mukana oli yhteensä 15 maatalouden ja biotalouden eri aiheisiin liittyvää hanketta (kuva 1).

Kuva 1. Farmarissa SeAMKin ulko-osastolla koulutusmahdollisuuksia esittelemässä Inkeri Sormunen, ja hankkeista kertomassa Perttu Palkia, Jasmine Laitila, Terhi Korpi sekä Risto Lauhanen (kuva: Elina Iivari).

Kysely turvemaiden kestävästä käytöstä

SeAMKin ulko-osastolla esittelyssä oli muun muassa kolme turvehanketta: Turvevapaa ruokaketju -hanke, Turvemaiden kestävän käytön osaamisklusterin aktivointi- ja koordinaatiohanke sekä Suonpohjien paikkatietopohjainen jälkikäytön suunnittelu ja pilotointi -hanke (SuoPaikka). Lisäksi osastolla esiteltiin ilmastonmuutokseen varautumiseen liittyvää TULIMYRSKY-hanketta.

Osastolla järjestettiin Farmari-kävijöille kysely, jossa heiltä tiedusteltiin: ”Mitä turvemaiden kestävä käyttö sinulle tarkoittaa?”(kuva 2). Kävijöitä pyydettiin ilmaisemaan näkemyksensä pudottamalla puuhelmi eri käyttömuotoja edustaviin purkkeihin. Valittavana oli kahdeksan eri vastausvaihtoehtoa, joista sai valita yhden tai useamman.

Kuva 2. Farmari-näyttelyssä 4.–6.7.2024 järjestettiin kävijöille puuhelmien avulla toteutettu kysely turvemaiden kestävästä käytöstä (kuva: Elina Iivari).

Kysely toimi hyvänä keskustelun herättäjänä, ja kolmen näyttelypäivän aikana käytiin paljon mielenkiintoisia keskusteluita turveaiheista. Eräs vastaaja ilmaisi huolensa mökkirannan järviveden sameudesta, jonka aiheutti lähellä sijaitseva turvetuotantoalue. Toinen vastaaja puolestaan pohti ennallistamisen konkreettisia vaikutuksia Suomessa. Turvetuotannon alasajo kirvoitti voimakkaita mielipiteitä joissakin vierailijoissa. Myös huoltovarmuusturve nousi esiin joidenkin kävijöiden kanssa käydyissä keskusteluissa.

Kolmen näyttelypäivän aikana kyselyyn saatiin yhteensä 775 vastausta. Näyttelykävijöiltä eniten ääniä kerännyt turvemaiden kestävä käyttömuoto oli turvetuotanto – ollaanhan Etelä-Pohjanmaalla turvetuotannon sydänmailla. Alueella maa- ja metsätaloudesta elantonsa saaville turpeella on edelleen suuri merkitys niin energiana, maanvuokratulonlähteenä kuin eläinten kuivikkeenakin. Seuraavaksi eniten ääniä saivat maatalous ja metsätalous (kuvio 1).

Kuvio 1. Kyselyssä kahdeksasta vaihtoehdosta eniten ääniä keräsi turvetuotanto. Samanlainen kysely toteutettiin aikaisemmin maatilarakentamiseen, energiaan ja metsätalouteen keskittyvillä Sarkamessuilla Seinäjoella tammikuussa 2024. Tuolloin maatalous ja metsätalous keräsivät hieman enemmän ääniä kuin turvetuotanto (kuvio: Terhi Korpi).

Turvetta korvaavat kuivikemateriaalit kiinnostivat

Turvevapaa ruokaketju -hankkeessa etsitään ja tutkitaan turvetta korvaavia kasvualusta- ja kuivikemateriaaleja. Hankkeen tiimoilta SeAMKin ulko-osastolla esiteltiin erilaisia kotimaisia turvetta korvaavia vaihtoehtoja, kuten esimerkiksi biohiiltä, pelletöityä ruokohelpeä, kompostoitua järviruokoa ja sammal-puukuituseosta. Teollisuuden puukuitua sisältävistä sivuvirroista valmistettua kuiviketta käytettiin myös Farmarin kotieläinosastolla eläinten kuivikkeena.

Osastolla vierailleet kotieläintuottajat antoivat arvokasta ensikäden tietoa kuivikkeiden käytöstä, siihen liittyvistä käytännön haasteista sekä toiveistaan uusien kuivikemateriaalien suhteen. He olivat kiinnostuneita saamaan lisää tietoa turvetta korvaavista materiaaleista sekä kuulemaan hankkeessa tehtävien käytännön kuivikekokeiden tuloksista. Vaikka innostusta uusien kuivikemateriaalien kokeilemiseen tuntui löytyvän, hinta nousi keskusteluissa tärkeäksi reunaehdoksi.

Kaiken kaikkiaan Farmari 2024 oli erittäin onnistunut tapahtuma: hankkeiden kohderyhmää tavoitettiin hyvin ja SeAMKia tuotiin esiin positiivisella tavalla alueen tärkeänä koulutus- ja kehittäjäorganisaationa.

Tämä artikkeli on kirjoitettu osana Turvevapaa ruokaketju -hanketta sekä Turvemaiden kestävän käytön osaamisklusterin aktivointi- ja koordinaatiohanketta. Hankkeet ovat Euroopan unionin

osarahoittamia. Turvevapaa ruokaketju -hankkeen päätoteuttajana on Seinäjoen ammattikorkeakoulu, osatoteuttajia ovat Järviseudun Koulutuskuntayhtymä ja Luonnonvarakeskus. Turvemaiden kestävän käytön osaamisklusterin aktivointi- ja koordinaatiohankkeen päätoteuttajana on Suomen metsäkeskus, osatoteuttajia ovat Seinäjoen ammattikorkeakoulu, Kokkolan yliopistokeskus Chydenius ja Helsingin Yliopiston Ruralia-instituutti.

Lisätietoa hankkeiden verkkosivuilta:

Turvevapaa ruokaketju -hankeTurvemaiden kestävän käytön osaamisklusterin aktivointi- ja koordinaatiohanke**Johanna Kivioja**
projektipäällikkö
SeAMK

Kirjoittaja työskentelee Turvevapaa ruokaketju -hankkeen projektipäällikkönä.

Terhi Korpi
projektipäällikkö
SeAMK

Kirjoittaja työskentelee Turvemaiden kestävän käytön osaamisklusterin aktivointi- ja koordinaatiohankkeen projektipäällikkönä sekä asiantuntijana Turvevapaa ruokaketju -hankkeessa.

Elina Iivari
asiantuntija, TKI
SeAMK

Kirjoittaja työskentelee viestinnän asiantuntijana Turvevapaa ruokaketju -hankkeessa sekä viestintäkoordinaattorina Turvemaiden kestävän käytön osaamisklusterin aktivointi- ja koordinaatiohankkeessa.